

**No. 37098**

---

**France  
and  
Azerbaijan**

**Agreement between the Government of the French Republic and the Government of the Azerbaijani Republic for the reciprocal promotion and protection of investments (with protocol). Baku, 1 September 1998**

**Entry into force: 24 August 2000, in accordance with article 12**

**Authentic texts: Azeri, French and Russian**

**Registration with the Secretariat of the United Nations: France, 14 December 2000**

---

**France  
et  
Azerbaïdjan**

**Accord entre le Gouvernement de la République française et le Gouvernement de la République d'Azerbaïdjan sur l'encouragement et la protection réciproques des investissements (avec protocole). Bakou, 1 septembre 1998**

**Entrée en vigueur : 24 août 2000, conformément à l'article 12**

**Textes authentiques : azéri, français et russe**

**Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : France, 14 décembre 2000**

[ AZERI TEXT — TEXTE AZÉRI ]

Fransa Respublikası Hökuməti  
və  
Azərbaycan Respublikası Hökuməti  
arasında  
investisiyaların qarşılıqlı təşviqi və qorunması haqqında  
**SAZİŞ**

Bundan sonra Razılığa gələn Tərəflər adlandırılın, Fransa Respublikası Hökuməti və Azərbaycan Respublikası Hökuməti,

iki Dövlət arasında iqtisadi əməkdaşlığı gücləndirməyi və Azərbaycan investisiyaları üçün Fransada və Fransa investisiyaları üçün Azərbaycanda əlverişli şərait yaratmağı arzu edərək,

bu investisiyaların təşviqi və qorunmasının iki ölkə arasında, onların iqtisadi inkişafına xidmət edərək, kapital və texnologiya axınınnı şərait yaradacağına inanaraq,

aşağıdakılardan barədə razılığa gəldilər.

Maddə I

Bu Sazişin məqsədləri üçün:

1. "Investisiya" termini - mallar, hüquqlar və istənilən təbiətli maraqlar kimi əmlakın hər növü, və xüsusi halda, lakin istisna olmamaqla:

a) daşınar və daşınmaz əmlak, həmçinin istənilən digər *in rem* hüquq, o cümlədən, ipotekalar, girovlar, istifadə hüququ, zəmanətlər və oxşar hüquqlar;

b) bir Razılığa gələn Tərəfin ərazisində təsis edilən şirkətlərin səhmləri, səhmlərdən alınan gəlirlər və nəzarət hüququ verməyən səhmlər paketi və ya dələyi formalar da daxil olmaqla iştirakın digər növləri;

c) istiqrazlar və ya pul vəsaitlərinə olan hüquqlar və iqtisadi dəyərə malik olan iddia hüququ;

d) müəlliflik hüququ, patentlər, lisenziyalar, əmtəə nişanları, sənaye modelləri və maketləri, texniki proseslər, "nou-hau", firma adları və "qudvil" kimi zəhni mülkiyyət, kommersiya və sənaye mülkiyyəti hüquqları;

e) Qanun və ya kontrakt əsasında təsərrüfat fəaliyyəti üçün verilən hüquqlar, o cümlədən, təbii ehtiyatların hazırlığı Sazişin əlavəsi kimi verilən Protokolda qeyd edilən ərazilərdəkildər də daxil olmaqla axtarışı, işlənməsi, çıxarılması və ya istismarı hüquqları.

deməkdir.

Bəsətin qoyuluş formasının istənilən dəyişməsi onun investisiya kimi səciyyələnməsinə təsir etmir, bu şərtlə ki, bəsə dəyişiklik ərazisinə investisiya qoyulan Razılığa gələn Tərəfin qanunvericiliyinə zidd olmasın.

2. "Vətəndaş" termini - Razılığa gələn Tərəflərdən birinin vətəndaşı olan fiziki şəxs deməkdir.

3. "Şirkət" termini - Razılığa gələn Tərəfin ərazisində bu Tərəfin qanunvericiliyinə uyğun olaraq təsis edilmiş və bu Tərəfin ərazisində baş ofisi olan hər hansı hüquqi şəxs, və ya bilavasitə, və ya dələyi ilə bir Razılığa gələn Tərəfin vətəndaşları tərəfindən, və ya bir Razılığa gələn Tərəfin ərazisində baş ofisi olan və həmin Tərəfin müvafiq qanunvericiliyinə uyğun olaraq təsis edilmiş hüquqi şəxslər tərəfindən nəzarət edilən qurum deməkdir.

4. "Gəlirlər" termini - verilmiş müddətdə investisiyalardan əldə edilən mənşət, roylətlər və faizlər kimi məbləğlər deməkdir.

İnvestisiya gəlirlərinə və reinvestisiya halında, reinvestisiya gəlirlərinə investisiyalara aid olan cyni rejim addır.

#### Maddə 2

Hər bir Razılığa gələn Tərəf öz qanunvericiliyinə və bu Sazişin müddəalarına uyğun olaraq digər Razılığa gələn Tərəfin vətəndaşları və ya şirkətlərinin investisiyalarını öz ərazisində qəbul edəcək və təşviq edəcəkdir.

#### Maddə 3

Hər bir Razılığa gələn Tərəf beynəlxalq hüququn prinsiplərinə uyğun olaraq digər Razılığa gələn Tərəfin vətəndaşları və şirkətləri tərəfindən onun ərazisində qoyulmuş investisiyalara ədalətli və bərabər rejim yaradacaq və bu cür tanınmış hüquqların həyata keçirilməsinə qanunla və ya təcrübədə maneçilik törədilməməsini təmin edəcəkdir. Xüsusü halda, lakin istisna olmamaqla, xammalın və köməkçi materialların, enerji və yanacağın, həmçinin istənilən növ istehsal və istismar vasitələrinin əldə edilməsi və ya daşınmasının istənilən məhdudlaşdırılması məhsulların ölkə daxilində və xaricində satışı və ya daşınmasına hər hansı əngəl tərədiləməsi, həmçinin oxşar təsire malik olan istənilən digər tədbirlər *de jure* və ya *de facto* ədalətli və bərabər rejimin pozulması hesab olunacaqdır.

Razılığa gələn Tərəflər öz daxili qanunvericilikləri çərçivəsində, bir Razılığa gələn Tərəfin vətəndaşlarının digər Razılığa gələn Tərəfin ərazisində qoyduğu investisiyalarda əlaqədar ölkəyə gəlməsinə, ölkədə qalmışına, işləməsinə və yerdəyişməsinə xoş məramla yanaşacaqdır.

#### Maddə 4

Hər bir Razılığa gələn Tərəf öz ərazisində digər Razılığa gələn Tərəfin vətəndaşlarına və şirkətlərinə, onların investisiyalara bağlı investisiya ʃəaliyyətlərinə münasibətdə, öz vətəndaşları və ya şirkətlərinə verilən rejimdən az əlverişli olmayan rejim yaradır, və ya on əlverişli rejim verilmiş ölkənin vətəndaşlarına və ya şirkətlərinə yaradılan rejimi, əgər bu axırınca daha əlverişlidirsə, verir. Bu halda, bir Razılığa gələn Tərəfin ərazisində işləməyə səlahiyyətəndirilmiş vətəndaşlar öz peşə ʃəaliyyətlərini həyata keçirmək üçün maddi vasitələrdən istifadə etmək imkanına malik olmalıdırlar.

Bələ rejim bir Razılığa gələn Tərəfin üçüncü Dövlətin vətəndaşlarına və ya şirkətlərinin özünün sərbəst ticarət zonası, gömrük ittifaqı, ümumi bazar və ya regional iqtisadi əməkdaşlığın istənilən digər formasında iştirakı və ya daxil olması ilə əlaqədar verdiyi üstünlükleri nəzərdə tutmur.

Bu maddənin müddəələri vergi məsələlərinə şamil edilmir.

#### Maddə 5

1. Bir Razılığa gələn Tərəfin vətəndaşlarının və ya şirkətlərinin digər Razılığa gələn Tərəfin ərazisində qoyduğu investisiyalarının tam və hərtərəfli qorunması və təhlükəsizliyi təmin edilir.

2. İctimai məqsədlər istisna olmaqla, ayrı-seçkilik yaratmamaq və ya xüsusi öhdəliklərin əleyhina getməmək şərti ilə, Razılığa gələn Tərəflərdən heç biri ekspropriasiya və ya milliəşdirməyə və ya öz ərazisində digər Razılığa gələn Tərəfin vətəndaşlarının və ya şirkətlərinin, bilavasitə və ya dolayısı ilə, əmlakının əlindən alınmasına bərabər təsirə malik olan digər tədbirlərə yol verməyəcəkdir.

Baş verə biləcək hər hansı ekspropriasiya tədbirinə görə dərhal və adekvat kompensasiya ödənməlidir və onun miqdarı aidiyəti olan investisiyaların, ekspropriasiyanın həyata keçirildiyi və ya keçiriləcəyi gündən əvvəl mövcud olan normal iqtisadi vəziyyət nəzərə alınmaqla, real dəyərinə bərabər olacaqdır.

Qeyd edilən kompensasiya, məbləğlər və ödəmə şərtləri, ekspropriasiya baş verən tarixdən gec olmayaraq müəyyən edilməlidir. Bu kompensasiya praktiki olaraq istifadəyə yararlı olmalıdır, dərhal ödənməlidir və sərbəst köçürürlən olmalıdır. Kompensasiyanın tam ödənilmə anımdək kompensasiya məbləğinə, mövcud faiz dərəcəsinə müvafiq olaraq, bank faizləri əlavə edilir.

3. Bir Razılığa gələn Tərəfin vətəndaşlarına və ya şirkətlərinə, investisiyaları digər Razılığa gələn Tərəfin ərazisində müharibə və ya hər hansı digər silahlı münaqişə, inqilab, milli fəvqələdə vəziyyət və ya üsyan nəticəsində zərər çəkərsə, axırıncı Razılığa gələn Tərəf öz vətəndaşlarına və ya şirkətlərinə verdiyi rejimdən və ya on əlverişli rejimin şamil edildiyi vətəndaşlara və şirkətlərə aid edilən rejimdən az əlverişli olmayan rejim yaradacaqdır.

#### Maddə 6

Ərazisində digər Razılığa gələn Tərəfin vətəndaşları və ya şirkətləri tərəfləndən investisiya qoyulmuş hər bir Razılığa gələn Tərəf həmin vətəndaşlara və şirkətlərə:

- a) faizlərin, dividendlərin, mənfəətin və başqa cari gəlirin;
- b) 1-ci maddənin 1-ci bəndinin d) və c) yarımbəndlərində müəyyən edilən korporativ hüquqlardan əldə edilən ödənişlər;
- c) bağlanan kontraktlar üzrə borclara görə ödəmələrin;
- d) investisiya edilmiş kapitalın artımı da daxil olmaqla, investisiyaların qismən və ya tam loğvindən və ya satışından əldə edilən məbləğin;

c) 5-ci maddənin, 2-ci və 3-cü bəndlərində təsvir edilən ekspropriasiya və ya ziyanə görə kompensasiyanın;  
sərbəst köçürülməsinə təminat verir.

İstənilən Razılığa gələn Tərəfin digər Razılığa gələn Tərəfin ərazisində investisiyalara icazə verilməsi nəticəsində işləmək səlahiyyəti almış vətəndaşlarına, həmçinin öz qazanclarının müvafiq həcmini öz ölkələrinə köçürməyə icazə veriləcəkdir.

Əvvəlki bəndlərdə qeyd edilən köçürmələr köçürmə tarixində üstünlük təşkil edən rəsmi mübadilə kursu ilə təxiro salınmadan həyata keçirilir.

#### Maddə 7

Bir Razılığa gələn Tərəfin qanunları xaricə qoyulmuş investisiyalara təminatlar nəzərdə tutduğu halda, hər bir halda yoxlanmaq şərti ilə, bu təminat həmin Tərəfin vətəndaşlarının və ya şirkətlərinin digər Tərəfin ərazisində qoyduğu investisiyalara aid edilə bilər.

Bir Razılığa gələn Tərəfin vətəndaşlarının və şirkətlərinin digər Razılığa gələn Tərəfin ərazisində qoyduğu investisiyalar əvvəlki bənddə istinad edilən təminat yalnız buna digər Tərəfin öncədən razılığı olduğu halda ala bilərlər.

#### Maddə 8

Bir Razılığa gələn Tərəfin və digər Razılığa gələn Tərəfin vətəndaşı və ya şirkəti arasında baş verən investisiyalarla bağlı mübahisə aidiyyəti olan tərəflər arasında danışıqlar yolu ilə nizama salınacaqdır.

Bu mübahisə, mübahisədə iştirak edən tərəflərdən birinin və ya digərinin müraciət etdiyi tarixdən keçən altı ay müddətində tənzimlənməzsə, o istənilən tərəfin müraciəti əsasında Dövlətlər və digər dövlətlərin vətəndaşları arasında mövcud olan investisiya mübahisələrinin tənzimlənməsi üzrə 18 mart 1965-ci ildə Vaşinqtonda imzalannmış Konvensiyaya uyğun olaraq yaradılmış İnvestisiya Mübahisələrinin Tənzimlənməsi üzrə Beynəlxalq Mərkəzə (ICSID) baxılmaq üçün verilə bilər.

#### Maddə 9

Bir Razılığa gələn Tərəf digər Razılığa gələn Tərəfin ərazisində qoyulan investisiyalara verilən təminatla bağlı olaraq öz vətəndaşlarına və ya şirkətlərinə ödəmələr həyata keçirirsə, qeyd edilən birinci Tərəf göstərilən vətəndaşın və ya şirkətin hüquqları və hərəkətlərinə münasibətdə tam subrogasiya hüququna malikdir.

Göstərilən ödəmələr təminatın aid olduğu tərəfin ICSID-ə müraciət etməsinə və ya dövləmələr başa çatana qədər mərkəzdə dövləmələrin davam etməsinə təsir etmir.

## Maddə 10

Bir Razılığa gələn Tərəfin digər Razılığa gələn Tərəfin vətəndaşları və ya şirkətləri ilə investisiyalarla bağlı xüsusi öhdəliyinin müddəələri bu Sazişin müddəələrinə nisbatən daha əlverişli olduğu halda, həmin öhdəliyin şərtləri, bu Sazişin müddəələrinə xələl götirmədən, istifadə olunur.

## Maddə 11

1. Bu Sazişin təfsiri və ya tətbiqi ilə əlaqədar mübahisələr imkan daxilində diplomatik kanallarla nizama salınır.

2. Razılığa gələn Tərəflərdən istənilən birinin məsələ qaldırıldığı tarixdən keçən altı ay ərzində mübahisə təzinişlənməzsə, o, Razılığa gələn Tərəflərdən istənilən birinin müraciəti əsasında Münsiflər Məhkəməsinə verilə bilər.

3. Hər bir xüsusi halda göstərilən Məhkəmə aşağıdakı qaydada yaradılır: hər bir Razılığa gələn Tərəf bir üzv təyin edir, bu cür təyin edilmiş iki üzv, iki Razılığa gələn Tərəfin Məhkəmənin Sədri kimi təyin edəcəyi üçüncü ölkənin vətəndaşını qarşılıqlı razılıq əsasında təyin edəcəklər.

Bütün üzvlər mübahisənin möhkəməyə verilməsi niyyəti haqqında bir Razılığa gələn Tərəf digər Razılığa gələn Tərəfə müraciət etdiyi tarixdən keçən iki ay müddətində təyin edilməlidir.

4. Bu maddənin 3-cü bəndində göstərilən müddətə əməl edilməzsə, istənilən Razılığa gələn Tərəf, başqa razılışma olmadıqda, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibinə zəruri təyinatların yerinə yetirilməsi üçün müraciət edə bilər. Əgər Baş Katib Razılığa gələn Tərəflərdən hər hansı birinin vətəndaşı olarsa və ya o hər hansı səbəbdən göstərilən funksiyani yerinə yetirə bilməzsə, Baş katibdən vəzifəcə sonra gələn və Razılığa gələn Tərəflərdən heç birinin vətəndaşı olmayan mülavini zəruri təyinatları yerinə yetirəcəkdir.

5. Münsiflər Məhkəməsi qərarlarını səs çıxluğu əsasında qəbul edir. Bu qərarlar qətidir və Razılığa gələn Tərəflər üçün hüquqi cəhətdən məcburidir.

Məhkəmə öz prosedura qaydalarını müəyyən edir. O, istənilən Razılığa gələn Tərəfin müraciəti əsasında möhkəmə qərarının təsvirini verir. Məhkəmə xüsusi şəraitə uyğun olaraq başqa qərar qəbul etməmişsə, hakimlərin maaşları da daxil olmaqla, möhkəmə xərcləri iki Razılığa gələn Tərəf arasında bərabər bölünür.

## Maddə 12

Hər bir Tərəf digər Tərəfi bu Sazişin qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar hüquqi proseduraların başa çatması haqqında yazılı şəkildə xəbərdar edir və Saziş axırıncı bildirişin alındığı tarixdən bir ay sonra qüvvəyə minir.

Saziş ilkin olaraq on il müddətinə bağlanmışdır. Bu müddət başa çatdıqdan sonra, Razılığa gələn Tərəflərdən biri onun qüvvədən düşməsini diplomatik

kanallarla, bir il qabaqcadan yazılı xəbər verməklə, bildirənə qədər o, qüvvədə qalacaqdır.

Sazişin qüvvədə olması dövrünün başa çatması halında, Sazişin müddəələri əlavə iyirmi il ərzində onun qüvvədə olduğu müddətdə qoyulmuş investisiyalara şəmil ediləcəkdir.

Bakı şəhərində, **01.09.** 1998 -ci ildə, hər biri fransız, azərbaycan və rus dillərində olmaqla, iki əsl nüsxədə imzalanmışdır və yalnız fransız və azərbaycan dillərində olan mətnlər hüquqi qüvvəyə malikdir.

Fransa Respublikası  
Hökuməti adından

*J. Dordoux*

Azərbaycan Respublikası  
Hökuməti adından

*H.Tamazyan*

P R O T O K O L

Fransa Respublikası Hökuməti və Azərbaycan Respublikası Hökuməti arasında İnvestisiyaların qarşılıqlı təşviqi və qorunması haqqında Saziş imzalayarkən hər iki Tərəf aşağıdakı müddəələrin Sazişin ayrılmaz hissəsi olması barədə razılışdır:

"Bu Saziş, habelə müvafiq Razılığa gölən Tərəfin, beynəlxalq hüquqa uyğun olaraq, təbii ehtiyatların köşfiyyatı, istismarı və ya qorunub saxlanması məqsədi ilə, suveren hüquqlarını və ya yurisdiksiyasını həyata keçirdiyi dənizlərin\göllərin uyğun bölmələrinə, eləcədə onların təkinə, tətbiq edilir".

Bakı şəhərində, **01 ...09**.... 1998 -ci ildə, hər biri fransız, azərbaycan və rus dillərində olmaqla, iki əsl nüsxədə imzalanmışdır və yalnız fransız və azərbaycan dillərində olan mətnlər hüquqi qüvvəyə malikdir.

Fransa Respublikası  
Hökuməti adından

*J. Dordet*

Azərbaycan Respublikası  
Hökuməti adından

*H. Raevskaya*

[ FRENCH TEXT — TEXTE FRANÇAIS ]

ACCORD ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE FRANÇAISE  
ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE D'AZERBAÏDJAN SUR  
L'ENCOURAGEMENT ET LA PROTECTION RÉCIPROQUES DES INVESTISSEMENTS

Le Gouvernement de la République française et le Gouvernement de la République d'Azerbaïdjhan, ci-après dénommés "les Parties contractantes",

Désireux de renforcer la coopération économique entre les deux Etats et de créer des conditions favorables pour les investissements français en Azerbaïdjhan et azerbaïdjanaise en France,

Persuadés que l'encouragement et la protection de ces investissements sont propres à stimuler les transferts de capitaux et de technologie entre les deux pays, dans l'intérêt de leur développement économique,

Sont convenus des dispositions suivantes :

*Article 1*

Pour l'application du présent accord :

1. Le terme "investissement" désigne tous les avoirs, tels que les biens, droits et intérêts de toutes natures et, plus particulièrement mais non exclusivement :

a) les biens meubles et immeubles, ainsi que tous autres droits réels tels que les hypothèques, priviléges, usufruits, cautionnements et droits analogues;

b) les actions, primes d'émission et autres formes de participation, même minoritaires ou indirectes, aux sociétés constituées sur le territoire de l'une des Parties contractantes;

c) les obligations, créances et droits à toutes prestations ayant valeur économique;

d) les droits de propriété intellectuelle, commerciale et industrielle tels que les droits d'auteur, les brevets d'invention, les licences, les marques déposées, les modèles et maquettes industrielles, les procédés techniques, le savoir-faire, les noms déposés et la clientèle;

e) les concessions accordées par la loi ou en vertu d'un contrat, notamment les concessions relatives à la prospection, la culture, l'extraction ou l'exploitation de richesses naturelles, y compris celles qui se situent dans les territoires mentionnés dans le Protocole annexé au présent accord.

Il est entendu que lesdits avoirs doivent être ou avoir été investis conformément à la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle l'investissement est effectué, avant ou après l'entrée en vigueur du présent accord.

Aucune modification de la forme d'investissement des avoirs n'affecte pas leur qualification d'investissement, à condition que cette modification ne soit pas contraire à la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle l'investissement est réalisé.

2. Le terme de "nationaux" désigne les personnes physiques possédant la nationalité de l'une des Parties contractantes.

3. Le terme de "sociétés" désigne toute personne morale constituée sur le territoire de l'une des Parties contractantes, conformément à la législation de celle-ci et y possédant son siège social, ou contrôlée directement ou indirectement par des nationaux de l'une des Parties contractantes, ou par des personnes morales possédant leur siège social sur le territoire de l'une des Parties contractantes et constituées conformément à la législation de celle-ci.

4. Le terme de "revenus" désigne toutes les sommes produites par un investissement, telles que bénéfices, redevances ou intérêts, durant une période donnée.

Les revenus de l'investissement et, en cas de réinvestissement, les revenus de leur ré-investissement jouissent de la même protection que l'investissement.

#### *Article 2*

Chacune des Parties contractantes admet et encourage, dans le cadre de sa législation et des dispositions du présent accord, les investissements effectués par les nationaux et sociétés de l'autre Partie sur son territoire.

#### *Article 3*

Chacune des Parties contractantes s'engage à assurer, sur son territoire, un traitement juste et équitable, conformément aux principes du Droit international, aux investissements des nationaux et sociétés de l'autre Partie et à faire en sorte que l'exercice du droit ainsi reconnu ne soit entravé ni en droit, ni en fait. En particulier, bien que non exclusivement, sont considérées comme des entraves de droit ou de fait au traitement juste et équitable, toute restriction à l'achat et au transport de matières premières et de matières auxiliaires, d'énergie et de combustibles, ainsi que de moyens de production et d'exploitation de tout genre, toute entrave à la vente et au transport des produits à l'intérieur du pays et à l'étranger, ainsi que toutes autres mesures ayant un effet analogue.

Les Parties contractantes examineront avec bienveillance, dans le cadre de leur législation interne, les demandes d'entrée et d'autorisation de séjour, de travail, et de circulation introduites par des nationaux d'une Partie contractante, au titre d'un investissement réalisé sur le territoire de l'autre Partie contractante.

#### *Article 4*

Chaque Partie contractante applique, sur son territoire, aux nationaux ou sociétés de l'autre Partie, en ce qui concerne leurs investissements et activités liées à ces investissements, un traitement non moins favorable que celui accordé à ses nationaux ou sociétés, ou le traitement accordé aux nationaux ou sociétés de la Nation la plus favorisée, si celui-ci est plus avantageux. A ce titre, les nationaux autorisés à travailler sur le territoire de l'une des Parties contractantes doivent pouvoir bénéficier des facilités matérielles appropriées pour l'exercice de leurs activités professionnelles.

Ce traitement ne s'étend toutefois pas aux priviléges qu'une Partie contractante accorde aux nationaux ou sociétés d'un Etat tiers, en vertu de sa participation ou de son association à une zone de libre échange, une union douanière, un marché commun ou toute autre forme d'organisation économique régionale.

Les dispositions de cet Article ne s'appliquent pas aux questions fiscales.

#### *Article 5*

1. Les investissements effectués par des nationaux ou sociétés de l'une ou l'autre des Parties contractantes bénéficient, sur le territoire de l'autre Partie contractante, d'une protection et d'une sécurité pleines et entières.

2. Les Parties contractantes ne prennent pas de mesures d'expropriation ou de nationalisation ou toutes autres mesures dont l'effet est de déposséder, directement ou indirectement, les nationaux et sociétés de l'autre Partie des investissements leur appartenant, sur leur territoire, si ce n'est pour cause d'utilité publique et à condition que ces mesures ne soient ni discriminatoires, ni contraires à un engagement particulier.

Toutes les mesures de dépossession qui pourraient être prises doivent donner lieu au paiement d'une indemnité prompte et adéquate dont le montant, égal à la valeur réelle des investissements concernés, doit être évalué par rapport à une situation économique normale et antérieure à toute menace de dépossession.

Cette indemnité, son montant et ses modalités de versement sont fixés au plus tard à la date de la dépossession. Cette indemnité est effectivement réalisable, versée sans retard et librement transférable. Elle produit, jusqu'à la date de versement, des intérêts calculés au taux d'intérêt de marché approprié.

3. Les nationaux ou sociétés de l'une des Parties contractantes dont les investissements auront subi des pertes dues à la guerre ou à tout autre conflit armé, révolution, état d'urgence national ou révolte survenu sur le territoire de l'autre Partie contractante, bénéficieront, de la part de cette dernière, d'un traitement non moins favorable que celui accordé à ses propres nationaux ou sociétés ou à ceux de la Nation la plus favorisée.

#### *Article 6*

Chaque Partie contractante, sur le territoire de laquelle des investissements ont été effectués par des nationaux ou sociétés de l'autre Partie contractante, accorde à ces nationaux ou sociétés le libre transfert :

- a) des intérêts, dividendes, bénéfices et autres revenus courants;
- b) des redevances découlant des droits incorporels désignés au paragraphe 1, lettres d) et e) de l'Article 1;
- c) des versements effectués pour le remboursement des emprunts régulièrement contractés;
- d) du produit de la cession ou de la liquidation totale ou partielle de l'investissement, y compris les plus-values du capital investi;

e) des indemnités de dépossession ou de perte prévues à l'Article 5, paragraphes 2 et 3 ci-dessus.

Les nationaux de chacune des Parties contractantes qui ont été autorisés à travailler sur le territoire de l'autre Partie contractante, au titre d'un investissement agréé, sont également autorisés à transférer dans leur pays d'origine une quotité appropriée de leur rémunération.

Les transferts visés aux paragraphes précédents sont effectués sans retard au taux de change normal officiellement applicable à la date du transfert.

#### *Article 7*

Dans la mesure où la réglementation de l'une des Parties contractantes prévoit une garantie pour les investissements effectués à l'étranger, celle-ci peut être accordée, dans le cadre d'un examen cas par cas, à des investissements effectués par des nationaux ou sociétés de cette Partie sur le territoire de l'autre Partie.

Les investissements des nationaux et sociétés de l'une des Parties contractantes sur le territoire de l'autre Partie ne pourront obtenir la garantie visée à l'alinéa ci-dessus que s'ils ont, au préalable, obtenu l'agrément de cette dernière Partie.

#### *Article 8*

Tout différend relatif aux investissements entre l'une des Parties contractantes et un national ou une société de l'autre Partie contractante est réglé à l'amiable entre les deux parties concernées.

Si un tel différend n'a pas pu être réglé dans un délai de six mois à partir du moment où il a été soulevé par l'une ou l'autre des parties au différend, il est soumis à la demande de l'une ou l'autre de ces parties à l'arbitrage du Centre international pour le règlement des différends relatifs aux investissements (C.I.R.D.I.), créé par la Convention pour le règlement des différends relatifs aux investissements entre Etats et ressortissants d'autres Etats, signée à Washington le 18 mars 1965.

#### *Article 9*

Si l'une des Parties contractantes, en vertu d'une garantie donnée pour un investissement réalisé sur le territoire de l'autre Partie, effectue des versements à l'un de ses nationaux ou à l'une de ses sociétés, elle est, de ce fait, subrogée dans les droits et actions de ce national ou de cette société.

Lesdits versements n'affectent pas les droits du bénéficiaire de la garantie à recourir au C.I.R.D.I. ou à poursuivre les actions introduites devant lui jusqu'à l'aboutissement de la procédure.

#### *Article 10*

Les investissements ayant fait l'objet d'un engagement particulier de l'une des Parties contractantes à l'égard des nationaux et sociétés de l'autre Partie contractante sont régis,

sans préjudice des dispositions du présent accord, par les termes de cet engagement dans la mesure où celui-ci comporte des dispositions plus favorables que celles qui sont prévues par le présent accord.

#### *Article 11*

1. Les différends relatifs à l'interprétation ou à l'application du présent accord doivent être réglés, si possible, par la voie diplomatique.

2. Si dans un délai de six mois à partir du moment où il a été soulevé par l'une ou l'autre des Parties contractantes, le différend n'est pas réglé, il est soumis, à la demande de l'une ou l'autre Partie contractante, à un tribunal d'arbitrage.

3. Ledit tribunal sera constitué pour chaque cas particulier de la manière suivante : chaque Partie contractante désigne un membre, et les deux membres désignent, d'un commun accord, un ressortissant d'un Etat tiers qui est nommé Président du tribunal par les deux Parties contractantes. Tous les membres doivent être nommés dans un délai de deux mois à compter de la date à laquelle une des Parties contractantes a fait part à l'autre Partie contractante de son intention de soumettre le différend à arbitrage.

4. Si les délais fixés au paragraphe 3 ci-dessus n'ont pas été observés, l'une ou l'autre Partie contractante, en l'absence de tout autre accord, invite le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies à procéder aux désignations nécessaires. Si le Secrétaire général est ressortissant de l'une ou l'autre Partie contractante ou si, pour une autre raison, il est empêché d'exercer cette fonction, le Secrétaire général adjoint le plus ancien et ne possédant pas la nationalité de l'une des Parties contractantes procède aux désignations nécessaires.

5. Le tribunal d'arbitrage prend ses décisions à la majorité des voix. Ces décisions sont définitives et exécutoires de plein droit pour les Parties contractantes.

Le tribunal fixe lui-même son règlement. Il interprète la sentence à la demande de l'une ou l'autre Partie contractante. A moins que le tribunal n'en dispose autrement, compte tenu de circonstances particulières, les frais de la procédure arbitrale, y compris les vacations des arbitres, sont répartis également entre les Parties Contractantes.

#### *Article 12*

Chacune des Parties notifiera à l'autre l'accomplissement des procédures internes requises pour l'entrée en vigueur du présent accord, qui prendra effet un mois après le jour de la réception de la dernière notification.

L'accord est conclu pour une durée initiale de dix ans. Il restera en vigueur après ce terme, à moins que l'une des Parties ne le dénonce par la voie diplomatique avec préavis d'un an.

A l'expiration de la période de validité du présent accord, les investissements effectués pendant qu'il était en vigueur continueront de bénéficier de la protection de ses dispositions pendant une période supplémentaire de vingt ans.

Fait à Bakou le 01/09/1998 en deux originaux, chacun en langue française, en langue azérie et en langue russe, les textes français et azéri faisant également foi.

Pour le Gouvernement de la République française :

JACQUES DONDUX

Pour le Gouvernement de la République d'Azerbaïdjan :

ARTHUR RASSI-ZADE

X

PROTOCOLE

Lors de la signature de l'accord entre le Gouvernement de la République française et le Gouvernement de la République d'Azerbaïdjan sur l'encouragement et la protection réciproques des investissements, il a été convenu entre les deux Parties que les dispositions suivantes font partie intégrante de l'accord :

Le présent accord s'applique également aux zones correspondant aux mers ou aux lacs, ainsi qu'à leurs sous-sols, dans lesquelles la Partie contractante concernée exerce, conformément au Droit international, des droits souverains ou une juridiction aux fins de prospection, d'exploitation ou de préservation des ressources naturelles.

Fait à Bakou le 01/09/1998 en deux originaux, chacun en langue française, russe et azérie, les textes français et azéri faisant également foi.

Pour le Gouvernement de la République française

JACQUES DONDoux

Pour le Gouvernement de la République d'Azerbaïdjan

ARTHUR RASSI-ZADE

[ RUSSIAN TEXT — TEXTE RUSSE ]

## СОГЛАШЕНИЕ

между Правительством Французской Республики  
и Правительством Азербайджанской Республики  
о взаимном поощрении и защите инвестиций

Правительство Французской Республики и Правительство Азербайджанской Республики, в дальнейшем именуемые "Договаривающиеся Стороны",

желая усилить экономическое сотрудничество между обоими государствами и создать благоприятные условия для французских инвестиций в Азербайджане и азербайджанских инвестиций во Франции,

убежденные, что поощрение и защита этих инвестиций могут стимулировать передачу капитала и технологий между двумя странами в интересах их экономического развития,

согласились о следующем :

### Статья 1

Для целей настоящего Соглашения :

1. Термин "инвестиция" включает в себя все имущественные ценности, такие как имущества, права и интересы любого характера, и в частности, но не исключительно :

а) движимое и недвижимое имущество, а также любые другие права и гем., такие как ипотеки, залоги, права пользования, поручительства и аналогичные права ;

б) акции, эмиссионные премии и другие виды участия, включая участие меньшинством голосов и косвенное участие, в компаниях, учрежденных на территории одной из Договаривающихся Сторон ;

- в) облигации, права требования по денежным средствам и услугам, имеющим экономическую ценность ;
- г) права на интеллектуальную, коммерческую и промышленную собственность, такие как авторское право, патенты, лицензии, торговые марки, промышленные образцы и макеты, технические процессы, "ноу-хай", фирменные наименования и престиж ;
- д) деловые концессии, предоставляемые в рамках закона или по контракту, в частности концессии для разведки, разработки, добычи и использования природных ресурсов, включая те, которые находятся на территориях, упомянутых в Протоколе, приложенном к настоящему Соглашению.

Подразумевается, что указанные имущественные ценности должны быть вложены в соответствии с законодательством Договаривающейся Стороны, на территории которой вложены эти инвестиции, до или после вступления в силу настоящего Соглашения.

Любое изменение формы вложения имущественных ценностей не влияет на их квалификацию в качестве инвестиции при условии, что подобные изменения не противоречат законодательству Договаривающейся Стороны, на территории которой вложена эта инвестиция.

2. Термин "гражданин" означает физическое лицо, имеющее гражданство одной из Договаривающихся Сторон.

3. Термин "компания" означает любое юридическое лицо, учрежденное на территории одной из Договаривающихся Сторон в соответствии с законодательством этой Стороны и имеющее свое местонахождение на территории этой Стороны, либо контролируемое прямо или косвенно гражданами одной из Договаривающихся Сторон или юридическими лицами, имеющими свое местонахождение на территории одной из Договаривающихся Сторон и созданными в соответствии с законодательством этой Стороны.

4. Термин "доходы" означает все суммы, полученные от инвестиций, такие как прибыль, отчисления и проценты, полученные за данный период.

Доходы от инвестиций, а также, в случае повторных инвестиций, доходы от повторных инвестиций будут обеспечиваться такой же защитой, как и сами инвестиции.

## **Статья 2**

Каждая Договаривающаяся Сторона допускает и поощряет, в рамках своего законодательства и положений настоящего Соглашения, инвестиции, осуществляемые гражданами и компаниями другой Договаривающейся Стороны на своей территории.

## **Статья 3**

Каждая Договаривающаяся Сторона обязуется обеспечивать на своей территории справедливый режим, в соответствии с принципами международного права, инвестициям граждан и компаний другой Стороны, и поступать так, чтобы исполнение призианого таким образом права не было ущемлено ни по закону ни по сути. В частности, но не исключительно, рассматриваются как ущемления по праву или по сути справедливого режима любое ограничение при покупке и транспортировке сырья и смежных материалов, энергии и топлива, а также средств производства и эксплуатации всех видов, любое препятствие при продаже и транспортировке продукции внутри страны и за ее пределами, а также любые другие меры, имеющие аналогичный эффект.

Договаривающиеся Стороны будут рассматривать благожелательно, в рамках своих внутренних законодательств, запросы на въезд и на разрешение для проживания, работы и передвижения, внесенные гражданами одной Договаривающейся Стороны в связи с инвестицией, осуществляющейся на территории другой Договаривающейся Стороны.

## **Статья 4**

Каждая Договаривающаяся Сторона будет предоставлять на своей территории гражданам или компаниям другой Договаривающейся Стороны в отношении их инвестиций и деятельности, связанной с этими инвестициями, режим не менее благоприятный, чем тот, который предоставляется своим гражданам или компаниям, или тот режим, который предоставляется гражданам или компаниям наиболее благоприятствующей нации, если последний является более благоприятным. В этом отношении граждане, уполномоченные работать на территории одной из Договаривающихся Сторон, должны иметь возможность получать материальные льготы, соответствующие выполнению их профессиональной деятельности.

Подобный режим не будет распространяться на привилегии, предоставляемые одной Договаривающейся Стороной гражданам или компаниям третьего государства и являющиеся результатом участия или вхождения в зону свободной торговли, в таможенный союз, в общий рынок или в любую другую форму региональной экономической организации.

Положения настоящей статьи не распространяются на налоговые вопросы.

#### **Статья 5**

1. Инвестициям, осуществленным гражданами и компаниями одной Договаривающейся Стороны, будут предоставляться полные и всесторонние защита и безопасность на территории другой Договаривающейся Стороны.

2. Ни одна из Договаривающихся Сторон не будет предпринимать никаких мер по экспроприации или национализации или иных мер, направленных на то, чтобы лишить прямо или косвенно граждан или компании другой Стороны принадлежащих им инвестиций на своей территории, за исключением общественных интересов и при условии, что подобные меры не будут дискриминационными и не будут противоречить особым обязательствам.

Любые меры по лишению собственности, которые смогут быть предприняты, должны сопровождаться быстрой и адекватной компенсацией, сумма которой должна быть равна реальной стоимости соответствующих инвестиций. Эта сумма должна быть оценена по отношению к нормальной экономической ситуации, существовавшей до угрозы лишения собственности.

Эта компенсация, сумма и условия выплаты должны быть определены не позднее момента лишения собственности. Компенсация эффективно реализуема, выплачивается без отсрочки и является свободно переводимой. Вплоть до момента выплаты она приносит проценты, начисляемые по соответствующей рыночной процентной ставке.

3. Гражданам и компаниям одной Договаривающейся Стороны, чьи инвестиции понесли потери в результате войны или любого другого вооруженного конфликта, революции, чрезвычайного положения или восстания на территории другой Договаривающейся Стороны, этой Договаривающейся Стороной будет предоставляться режим не менее благоприятный, чем тот, который она предоставляет своим собственным гражданам и компаниям или гражданам и компаниям наиболее благоприятствующей нации.

## Статья 6

Каждая Договаривающаяся Сторона, на территории которой гражданами или компаниями другой Договаривающейся Стороны осуществлены инвестиции, предоставляет этим гражданам и компаниям свободный перевод:

- а) процентов, дивидендов, прибыли и других текущих доходов;
- б) отчислений, вытекающих из нематериальных прав, указанных в подпунктах "г" и "д" пункта 1 статьи 1;
- в) сумм, предназначенных для погашения займов по законно заключенным договорам;
- г) суммы от продажи, полной или частичной ликвидации инвестиций, включая доход от прибавочной стоимости;
- д) компенсаций за лишение собственности или за убытки, предусмотренных в пунктах 2 и 3 статьи 5.

Гражданам каждой из Договаривающихся Сторон, получившим разрешение работать на территории другой Договаривающейся Стороны в результате одобренных инвестиций, также будет разрешено переводить в свою страну соответствующую долю своего заработка.

Переводы, предусмотренные в предыдущих пунктах, производятся без задержки по нормальному обменному курсу, официально применяемому на дату перевода.

## Статья 7

В случае, если нормативными актами одной из Договаривающихся Сторон предусматривается гарантия для инвестиций, осуществленных за ее пределами, эта гарантия может быть предоставлена в рамках изучения каждого отдельного случая инвестициям, осуществленным гражданами или компаниями этой Договаривающейся Стороны на территории другой Договаривающейся Стороны.

Инвестиции, осуществленные гражданами и компаниями одной из Договаривающихся Сторон на территории другой Договаривающейся Стороны, могут получить гарантнию, указанную в предыдущем абзаце, только если они предварительно одобрены последней Стороной.

## **Статья 8**

Любой спор, относящийся к инвестициям, возникающий между одной Договаривающейся Стороной и гражданином или компанией другой Договаривающейся Стороны, будет урегулирован мирным путем между сторонами в споре.

Если подобный спор не будет урегулирован в течение шести месяцев с момента, когда он был поднят одной или другой из спорящих сторон, он будет передан по запросу одной или другой из этих сторон в арбитраж Международного центра по урегулированию инвестиционных споров (МЦУИС), учрежденного Конвенцией по урегулированию инвестиционных споров между государствами и гражданами других государств, подписанный в Вашингтоне 18 марта 1965 года.

## **Статья 9**

Если одна из Договаривающихся Сторон в силу гарантии, данной для инвестиции, осуществленной на территории другой Стороны, производит выплаты одному из своих граждан или одной из своих компаний, эта Сторона в данном случае имеет полное право суброгации в отношении прав и действий упомянутого гражданина или компании.

Вышеупомянутые выплаты не затрагивают права лица, пользующегося гарантией, на обращение за помощью в МЦУИС или на право продолжать иск до завершения процедуры.

## **Статья 10**

Инвестиции, являющиеся предметом особых обязательств одной из Договаривающихся Сторон в отношении граждан и компаний другой Договаривающейся Стороны, будут подчинены без ущерба для положений настоящего Соглашения условиям упомянутых обязательств, если последние содержат положения более благоприятные, чем положения настоящего Соглашения.

## **Статья 11**

1. Споры, относящиеся к толкованию или к применению настоящего Соглашения, будут по мере возможности урегулированы через дипломатические каналы.

2. Если спор не может быть урегулирован в течение шести месяцев с момента, когда он был поднят любой Договаривающейся Стороной, он передается по требованию любой из Договаривающихся Сторон в арбитражный суд.

3. Упомянутый арбитражный суд будет учрежден в каждом отдельном случае следующим образом : каждая Договаривающаяся Сторона назначит одного арбитра, и назначенные таким образом два арбитра выберут по обоюдному согласию гражданина третьего государства, который будет назначен председателем арбитражного суда обеими Договаривающимися Сторонами. Все арбитры должны быть назначены в течение двух месяцев с момента уведомления одной из Договаривающихся Сторон другой Договаривающейся Стороны о своем намерении передать спорный вопрос в арбитражный суд.

4. Если сроки, определенные в пункте 3, не будут соблюдены, любая Договаривающаяся Сторона, при отсутствии каких-либо других договоренностей, приглашает Генерального Секретаря Организации Объединенных Наций произвести необходимые назначения. Если Генеральный Секретарь является гражданином одной из Договаривающихся Сторон или по какой-то другой причине не может выполнить указанную функцию, Заместитель Генерального Секретаря, следующий по старшинству за Генеральным Секретарем и не являющийся гражданином одной из Договаривающихся Сторон, производит необходимые назначения.

5. Арбитражный суд принимает свои решения большинством голосов. Эти решения окончательны и обязательны для исполнения обеими Договаривающимися Сторонами.

Арбитражный суд будет сам устанавливать свои правила процедуры. Он будет толковать свое решение по запросу любой из Договаривающихся Сторон. Расходы, связанные с арбитражным производством, включая вознаграждение арбитров, распределяются между Договаривающимися Сторонами поровну, если суд, учитывая особые обстоятельства, не примет иного решения.

#### **Статья 12**

Каждая Договаривающаяся Сторона уведомит другую Сторону о завершении внутренних процедур, необходимых для вступления в силу настоящего Соглашения. Соглашение вступит в силу через месяц после получения последнего уведомления.

Соглашение заключено первоначально сроком на 10 лет. Оно останется в силе и впоследствии, если ни одна из Сторон не уведомит другую Сторону о его денонсации по дипломатическим каналам за год до истечения этого срока.

По истечении периода действия настоящего Соглашения инвестициям, осуществленным в то время, пока оно было в силе, будет обеспечиваться защита согласно положениям Соглашения в течение дополнительного периода в двадцать лет.

Совершено в *Bakou* " 01/09/1998 года в двух подлинных экземплярах, каждый на французском, азербайджанском и русском языках, причем юридическую силу имеют только французский и азербайджанский тексты.

За Правительство  
Французской Республики

*J. Denoix*

За Правительство  
Азербайджанской Республики

*Г. Гашев*

## ПРОТОКОЛ

При подписании Соглашения между Правительством Французской Республики и Правительством Азербайджанской Республики о взаимной поощрении и защите инвестиций обе Стороны согласились в том, что следующие положения являются неотъемлемой частью Соглашения.

"Настоящее Соглашение применяется также к зонам/секторам, соответствующим тем морям/озерам, а также к их недрам, над которыми соответствующая Договаривающаяся Сторона осуществляет в соответствии с международным правом суверенные права или юрисдикцию в целях разведки, разработки или сохранения природных ресурсов".

Совершено в *Баку 01/09/* 1998 года в двух подлинных экземплярах, каждый на французском, азербайджанском и русском языках, причем юридическую силу имеют только французский и азербайджанский тексты.

За Правительство  
Французской Республики

*J. Soula*

За Правительство  
Азербайджанской Республики

*H. Rasidov*

[TRANSLATION — TRADUCTION]

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE FRENCH REPUBLIC AND THE GOVERNMENT OF THE AZERBAIJANI REPUBLIC FOR THE RECIPROCAL PROMOTION AND PROTECTION OF INVESTMENTS

The Government of the French Republic and the Government of the Azerbaijani Republic, hereinafter referred to as the "Contracting Parties",

Desiring to reinforce the economic cooperation between the two States and to create favourable conditions for French investment in Azerbaijan and Azerbaijani investment in France,

Convinced that the promotion and protection of such investments are likely to stimulate transfers of capital and technology between the two countries in the interest of their economic development,

Have agreed on the following provisions:

*Article 1*

For the purpose of this Agreement:

1. The term "investment" shall apply to assets such as property, rights and interests of any category, and particularly, but not exclusively, to:

(a) Movable and immovable property and all other real rights such as mortgages, preferences, usufructs, sureties and similar rights;

(b) Shares, issue premiums and other form of participation, albeit minority or indirect, in companies constituted in the territory of either Contracting Party;

(c) Bonds, claims and rights to any benefit having an economic value;

(d) Intellectual, commercial and industrial property rights such as copyrights, patents for inventions, licences, registered trademarks, industrial models and designs, technical processes, know-how, registered trade names and goodwill;

(e) Concessions accorded by law or by virtue of a contract, including concessions for prospecting, cultivating, mining or developing natural resources, including those situated in the territories mentioned in the Protocol annexed to this Agreement.

It is understood that the said assets shall be or shall have been invested, in accordance with the legislation of the Contracting Party in whose territory the investment is made, before or after the entry into force of this Agreement.

No change in the form in which assets are invested shall affect their status as an investment, provided that the change is not contrary to the legislation of the Contracting Party in whose territory the investment is made.

2. The term "nationals" shall apply to individuals having the nationality of either Contracting Party.

3. The term "companies" shall apply to any body corporate constituted in the territory of either Contracting Party in accordance with its legislation and having its registered office there, or controlled, directly or indirectly, by nationals of one Contracting Party, or by bodies corporate having their registered office in the territory of one Contracting Party and constituted in accordance with that Party's legislation.

4. The term "income" shall mean all the amounts yielded by an investment, such as profits, royalties or interest, during a given period.

Income from an investment and, in the event of reinvestment, income from its reinvestment shall enjoy the same protection as the investment itself.

#### *Article 2*

Each Contracting Party shall permit and promote, in accordance with its legislation and with the provisions of this Agreement, investments made in its territory by nationals and companies of the other Party.

#### *Article 3*

Each Contracting Party shall undertake to accord in its territory just and equitable treatment, in accordance with the principles of international law, to the investments of nationals and companies of the other Party and to ensure that the exercise of the right so granted is not impeded either *de jure* or *de facto*. The following shall be considered as *de jure* or *de facto* impediments to just and equitable treatment: any restrictions on the purchase or transportation of raw materials and secondary materials, energy and fuel, and of means of production and operation of all kinds, any impediment to the sale or transportation of goods within the country and abroad, and any other measures having a similar effect.

The Contracting Parties, within the framework of their domestic legislation, shall give favourable consideration to applications for entry, stay, work and travel made by nationals of one Contracting Party in connection with an investment made in the territory of the other Contracting Party.

#### *Article 4*

Each Contracting Party shall accord in its territory to nationals or companies of the other Party, in respect of their investments and activities in connection with such investments, treatment which is no less favourable than that accorded to its nationals or companies, or the treatment accorded to nationals or companies of the most favoured nation, if the latter is more advantageous. For this purpose, nationals who are authorized to work in the territory of either Contracting Party shall be entitled to enjoy the material facilities appropriate for the exercise of their professional activities.

Such treatment shall not, however, include privileges which may be extended by a Contracting Party to the nationals or companies of a third State by virtue of its participation in or association with a free-trade area, customs union, common market or any other form of regional economic organization.

The provisions of this article shall not apply to matters of taxation.

*Article 5*

1. Investments made by nationals or companies of one Contracting Party shall be fully and completely protected and safeguarded in the territory of the other Contracting Party.

2. The Contracting Parties shall not take any expropriation or nationalization measures or any other measures which could cause nationals and companies of the other Party to be dispossessed, directly or indirectly, of the investments belonging to them in their territory, except for reasons of public necessity and on condition that such measures are not discriminatory or contrary to a specific undertaking.

Any dispossession measures taken shall give rise to the payment of prompt and adequate compensation the amount of which shall be equal to the real value of the investments in question and shall be assessed on the basis of a normal economic situation prior to any threat of dispossession.

Such compensation, its amount and methods of payment shall be determined not later than the date of dispossession. The compensation shall be effectively realizable, paid without delay and freely transferable. It shall yield, up to the date of payment, interest calculated on the basis of the appropriate market interest rate.

3. Nationals or companies of either Contracting Party whose investments have suffered losses as a result of war or any other armed conflict, revolution, state of national emergency or uprising in the territory of the other Contracting Party shall be accorded by the latter Party treatment which is no less favourable than that accorded to its own nationals or companies or to those of the most favoured nation.

*Article 6*

A Contracting Party in whose territory investments have been made by nationals or companies of the other Contracting Party shall accord to the said nationals or companies freedom of transfer of:

- (a) Interest, dividends, profits and other current income;
- (b) Royalties deriving from the intangible property listed in article 1, subparagraphs 1 (d) and 1 (e);
- (c) Payments made towards the repayment of duly contracted loans;
- (d) Proceeds of the transfer or complete or partial liquidation of the investment, including appreciation in the invested capital;
- (e) The compensation for dispossession or loss provided for in article 5, paragraphs 2 and 3, above.

Nationals of each Contracting Party who have been authorized to work in the territory of the other Contracting Party in connection with an approved investment shall also be authorized to transfer to their country of origin an appropriate proportion of their remuneration.

The transfers referred to in the preceding paragraphs shall be carried out without delay at the regular official rate of exchange applicable on the date of transfer.

*Article 7*

Insofar as the regulations of one Contracting Party provide for guaranteeing external investments, a guarantee may be granted, on the basis of a case-by-case review, for investments made by nationals or companies of that Party in the territory of the other Party.

The guarantee referred to in the preceding paragraph shall not be available for investments by nationals and companies of one Contracting Party in the territory of the other Party unless the investments had been granted prior approval by the latter Party.

*Article 8*

Any dispute relating to investments between one Contracting Party and a national or company of the other Contracting Party shall be settled amicably between the two Parties concerned.

If any such dispute cannot be so settled within six months of the time when a claim is made by one of the parties to the dispute, a dispute shall, at the request of either party, be submitted for arbitration to the International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID), established by the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of Other States, signed at Washington on 18 March 1965.

*Article 9*

When one Contracting Party, by virtue of a guarantee issued in respect of an investment in the territory of the other Party, makes payment to one of its own nationals or companies, it shall thereby enter into the rights and shares of the said national or company.

Such payments shall be without prejudice to the rights of the beneficiary of the guarantee to have recourse to ICSID or to pursue actions brought before that body until the procedure has been completed.

*Article 10*

Investments which have been the subject of a specific undertaking by one Contracting Party vis-à-vis nationals and companies of the other Contracting Party shall be governed, without prejudice to the provisions of this Agreement, by the terms of that undertaking, insofar as its provisions are more favourable than those laid down by this Agreement.

*Article 11*

1. Disputes concerning the interpretation or application of this Agreement shall, as far as possible, be settled through the diplomatic channel.

2. If a dispute cannot be settled within six months of the time when a claim is made by one of the Contracting Parties, it shall be submitted, at the request of either Contracting Party to an arbitral tribunal.

3. The said tribunal shall, in each separate case, be constituted as follows: each Contracting Party shall designate one member, and the two said members shall, by agreement, designate a national of a third State who shall be appointed Chairman by the two Contracting Parties. All the members shall be appointed within two months of the date on which one Contracting Party notifies the other Contracting Party of its intention to submit the dispute to arbitration.

4. If the time limits established in paragraph 3 above are not observed, one Contracting Party shall, in the absence of any other agreement, invite the Secretary-General of the United Nations to make the necessary appointments. If the Secretary-General is a national of either Contracting Party or if, for any other reason, he is prevented from performing that function, the Assistant Secretary-General next in seniority shall, provided that he is not a national of either Contracting Party, make the necessary appointments.

5. The arbitral tribunal shall take its decisions by majority vote. Such decisions shall be final and binding on the Contracting Parties.

The tribunal shall adopt its own rules of procedure. It shall interpret its judgement at the request of either Contracting Party. Unless the tribunal decides otherwise, taking particular circumstances into consideration, costs of the arbitration, including leave for the arbitrators, shall be divided equally between the Parties.

#### *Article 12*

Each Party shall notify the other Party of the completion of the respective internal procedures required by it for the entry into force of this Agreement, which shall take place one month after the date of the receipt of the last such notification.

This Agreement is concluded for an initial period of ten years. It shall remain in force thereafter unless one year's notice of denunciation is given through the diplomatic channel by either Party.

Upon the expiry of the validity of this Agreement, investments made while it was in force shall continue to be protected by its provisions for an additional period of 20 years.

Done at Baku on 1 September 1998, in two original copies, each in French, Azeri and Russian, the French and Azeri texts being equally authentic.

For the Government of the French Republic:

JACQUES DONDOUX

For the Government of the Azerbaijani Republic:

ARTHUR RASSI-ZADE

## PROTOCOL

On the occasion of the signature of the Agreement between the Government of the French Republic and the Government of the Azerbaijani Republic for the reciprocal promotion and protection of investments, it was agreed between the two Parties that the following provisions shall be an integral part of the Agreement:

This Agreement shall apply also to the areas corresponding to the seas or lakes, as well as the subsoil thereof, in which the Contracting Party concerned, in accordance with international law, exercises sovereign rights or jurisdiction for the purposes of prospecting, mining or preservation of natural resources.

Done at Baku on 1 September 1998, in two original copies, each in French, Russian and Azeri, the French and Azeri texts being equally authentic.

For the Government of the French Republic:

JACQUES DONDoux

For the Government of the Azerbaijani Republic:

ARTHUR RASSI-ZADE